

Christianus Wilhelmus Heil

Discursus De Dignitate Doctorali, cum Prænobilissimi ... Domini, Dn. Andræas Vogel, J.U. Candidatus Dignissimus ... & Dn. Henr. Joh. Petr. Weidner, J.U. Idem Candidatus Meritissimus, Jam Doctorandi Eruditissimi, Cognati Uterqve Omni Qva Par Est, Æestumatione Colendi Devenerandi, Summos in utroque Jure Honores impetrarent Dignissimi, gratulanti Animo exhibitus à Christiano Wilhelmo Heilio, L. L. C.

Rostock: Typis Nic. Schwiegerovii, [1730]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn100233389X>

Druck Freier Zugang

30
RU jurist. 1726

~~Weidener~~, ~~Henr. Joh. Petr.~~

Heil, Christian Wilhelm

76. 20

DISCURSUS
DE
DIGNITATE DOCTORALI,

39

cum
PRÆNOBILISSIMI, PRÆCLARISSIMI, AMPLISSIMI
DOCTISSIMIQUE DOMINI,

DN. ANDRÆAS
VOGEL,

J. U. CANDIDATUS DIGNISSIMUS, ADVOCATUS CONSIST.
& JCTUS LONGE CELEBERRIMUS,

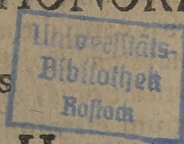
&
DN. HENR. JOH.
PETR. WEIDNER,

J. U. IDEM CANDIDATUS MERITISSIMUS,
JAM DOCTORANDI ERUDITISSIMI,
COGNATI UTERQUE OMNI QVA PAR EST,
ÆSTUMATIONE COLENDI DEVENERANDI,
SUMMOS in utroque JURE HONORES

impetrarent DIGNISSIMI,
gratulanti Animo exhibitus

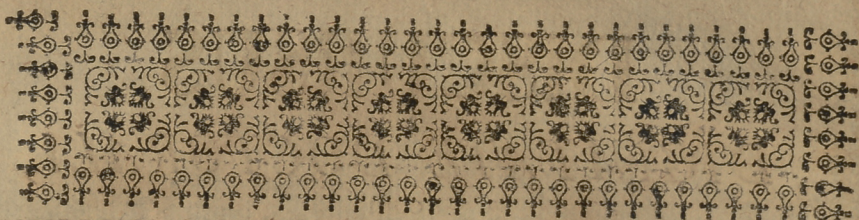
à
CHRISTIANO WILHELMO HEILIO,
L. L. C.

ROSTOCHII, Typis NIC. SCHWIEGEROVII, Ampl. Sen. Typogr.

4726.

* * * * *

Doctorem a docendo nomen Sortitum esse, nemo nisi a literis exulans, dubitationi subijciat. *Plin. in Paneg. Tacit. l. 14.* Quod vero denominatio ipsa docendi in se contineat officium publicum vix negari posse videtur, quamvis quotidianæ contrarietur experientiæ; cum vero inter Doctorem ratione muneris docendi sic dictum, & inter Doctorem summorum Pontificum, Imperatorum, Regum Principumque privilegiis decoratum, hacque nobilissima dignitate ob insignem eruditionis meritorum gloriam nobilitatum distingvendum merito esse putarem, facile quisque intelligitur, illum officium, hunc vero dignitatem habere.

Postremi enim generis Doctoratum ab officii titulo quam alienissimum esse, vel ex inde patet, cum omne officium veretale, habeat salarium ad compensandas operas atque labores constitutum, id vero inter officia minime numerari possit, quod tantummodo tanquam meritorum præmium optime de ipso meritis conceditur; Nec obstat, quod interdum quoque doctoratus nobilitas concedatur, abusive hujusmodi viris, qui vix tyronum eruditionis, ut taceam ad tantum honoris in eruditione vestigium elatorum nomen merentur, quod quam maxime deplorandum atque detestandum, ut & Pontifex Clemens V. *Libr. 5. Clementinarum tit. 1. Cap. 2.* Et Julius III. summus Pontifex in Constitutione

tionem ordine 20. incip. cum sint. edit. 6. Febr. 1552. imo & Pius V. Pontifex in Constit. ordine 59. incip. quamvis a sede. Kalend. Junii A. 1568. Pontificatus sui anno 3. edita, in Bullario Laërtii Cherubini extantibus; rescripserunt & hinc quam saluberrime ordinarunt. Qui itaque Doctores a docendi muneribus abstinere minimè in censuram vocandi, quamvis qui & hoc modo inserviunt publico, omnibus, quæ humana ratio comprehendit laudibus efferendi. Doctoris itaque, in hoc quo nos accipimus sensu, sumpta denominatio, talem exhibet Virum doctum, cui ob meritorum magnitudinem studiorumque præstantiam nobilitas sane splendidissima, & quæ per seriem majorum propagatur, nobilitati in plurimis rebus æquiparata Ord. Camer. P. I. Tit. 43. Reform. Polit. de A. 1548. & 1506. Tit. von Überflüssigkeit der Kleider, Constit. Imper. Ordnung des Regiments zu Augsburg A. 1500. Cammer-Ger. Ordnung zu Augsburg A. 1500. Tit. 22. §. 5. & 6. Kleid. Ord. Tit. 17. von Pferd, Zeug §. 1. imo ipsa cum summis Personis æqualitas conceditur. PETRI GREGORII tract. de Republica Lübb. XVIII. C. IV. §. 8. 9. 10.

Occurrunt vero in Doctorali dignitate primo Ceremonialia deinde quoque realia. Ceremonialia extant in ipso Actu Creationis (ut loquuntur) Doctorum, Realia vero deprehenduntur in Privilegiis, immunitatibus, honoribusque Doctorum creatorum. Dum quidem realia hæcce appello, vereor, ne ignorantia cujusdam Juridicæ accuser, privilegia Doctoribus concessa, sub denominatione realium comprehendens, cum tamen me scire oporteret, Privilegia Personis concessa, non realia sed personalia dici debere, sed, sciendum, me ea ex causa hic fecisse distinctionem inter ceremonialia & realia, quoniam privilegia, immunitates &c. tanquam res ipsas consideravi, ceremonias vero tantummodo tanquam accidens aliquod judicavi.

Ordine instituto itaque procedens, de ceremonialibus dicendum esset, verum cum specialiora toties varientur, quoties aliarum academiarum mores inspicimus, generaliora sufficient, præsertim cum neminem fere studiorum Civem fugiat, necessitatem ante promotionem ipsam habendæ dissertationis inauguralis, examinisque ut dicunt rigoroſi, Processiones solemnes ad ecclesias Consilia sive Auditoria publica Orationem a Decano

perorandam præces ibidem fundendas, promulgationem Diplomatis, Juramenta promissionesque præstandas, formulas juramenti a ministris academix publicis prælegendas, ipsam per gradus procedentem promotionem, librorum clausorum & apertorum annuli aurei, osculi, bireti Doctoralis (vulgo Doctor Suth) & Diplomatis traditionem, imo deinde installationem a ministro publico academix in ordinem sive locum competentem inter reliquos Doctores faciendam, plurimarum academiarum legibus requiri. Hinc si hacce prolixius describerem opus non modo diu operatum sed plane inutile facerem. Ad generaliora procedo, eademque ex confirmatione *Academix Rostochiensis ab Imperatore Ferdinando* data haurire non dubito.

Ubi antecedentibus remissis legitur: *Et quoniam ipsa studia eo feliciori gradu sumant argumentum, si ingeniis & disciplinis ipsis suis honor, suis dignitatis gradus statuatur, &c. Statuimus & ordinamus, ut per Collegia Doctorum &c. Doctis & ad idoneis &c. Doctoribus, hi qui ad sumendam palmam certaminis sui idonei judicati fuerint, adhibito per ipsos Doctores collegii in unaquaque facultate, prius pro more & consuetudine atque solennitatibus & ritu in ceteris Universitatibus adhiberi solitis riguroso & diligenti examine, in quo conscientias ipsorum Doctorum cujuslibet collegii onerari volumus, quos sub juramenti vinculo ad hoc adstringimus in ea Facultate quam edidicerint, & qui examini præfato se submiserint &c. possint ad ipsum examen admitti, & invocata Spiritus S. gratia examinari, & si hoc modo habiles, idonei & ad id sufficientes reperti & judicati fuerint Baccalaurei, Magistri, Licentiati, sive Doctores pro uniuscujusque Scientia & Doctrina creari, & hujusmodi dignitatibus insigniri, nec non per bireti impositionem, & aurei annuli & osculi traditionem ceterisque consuetis solennitatibus investiri, & consueva ornamenta atque insignia Dignitatum prædictarum tradi & conferri, Quodque Doctores in eadem Universitate promoti, & promovendi debeant & possint in omnibus locis & terris Sacri Imp. Rom. & ubique terrarum libere omnes actus Doctorum legendi, docendi, interpretandi, & glossandi, facere & exercere, omnibusque & singulis gaudere & uti privilegiis prærogativis & exemptionibus, libertatibus, concessionibus, honoribus, præminentis, favoribus ac indultis, quibus ceteri Doctores in Bononiensi, Senensi, Patavino &c. promoti gaudent & utuntur de consuetudine vel de Jure,*

Faciet

Faciet quoque huc, quod in Statutis Collegii, Facultatis Theologicæ in hac nostra Rostochienſi Acedemia & quidem §. XXVI. legitur. *In ritibus promotionum ſervetur gravitas, conveniens dignitati Theologicæ. Poſtquam Candidati Juramentum præſtiterunt, conferantur ipsis gradus in nomine Patris, Filii & Spiritus Sancti. Deinde Doctores collocentur in Cathedram, tribuatur ipsis liber, qui aperiat & claudatur, imponatur ipsis pileus ſeu thiara, addatur annulus, accedat complexus & osculum, & ſingulis vicibus addatur brevis declaratio, ac poſtremo fiat præcatio, plura vid. in laudatis Statutis Acad. Rostoch. Facult. Theol. imo & ejusdem Academiæ noſtræ Statutis Facult. Juridicæ, Medicæ & Philoſophicæ, quæ ad habendam temporis ſpatiique rationem hic omittuntur.*

Antiquitatum Studioſi, me aliquid neceſſarii omiſſiſſe dicent, niſi de origine quoque primove ortu Solennitatum harum quædam quoque in medium proferrem, verum incipias ire nolo, me dum hæcce molior, retineri neſcio quo timore, ex nimia procul dubio Scientiarum Antiquitatum levitate oriente, præſertim cum per pauca ad manum accipere potui, hac in re adminicula. Hæc itaque mecum agitans, ne plane taceam, recurro ad Domini Hermanni Conringii de Antiquitatibus Academicis Diſſert. in Academia Julia habitarum quarta, ubi *Parienſium conſeſſione titulorum collationem ad Philoſophos & Medicos Seculo duodecimo reſtoruiſſe, cum in annum uſque milleſimum centeſimum nullo in uſu fuerit, reſert, temporeque Alexandri III. Pontificis, qui ſedit ab anno 1160. uſque ad annum 1182. nullam fuiſſe Theologia Magiſtrorum ſolennem aliquam lauream ex L. V. Decretalium Tit. V. de Magiſtris & ne quid exigatur pro Licentia docendi, monſtrat; ibique circa finem aſſerit, extra dubium eſſe, ſeculo Chriſtiano tertio decimo apud Theologos, Juris-Conſultos, Medicos, Philoſophos, honorum titulorumque collationem uſu receptam eſſe. Et quidem initium ſi non omnium ſaltem plarorumque forte factum eſſe in Gallia, inde probabile facit, primo quoniam Vocabulum Baccalaurei mere Gallica eſſe debet originis & uſus, qua tamen voce primi honores ſemper & paſſim terrarum poſt appellati ſunt. quod probat ex verbis Joannis Fileſaci Sorbonici Doctores P de Orig. Statutor. Facult. Theologicæ Parienſis pag. 11. 22. 27. & 43. Secundo ex Gabrieliſ Naudæi l. de Antiquitatibus Scholæ med. Pariſ. pag. 18. ubi Gregorium IX. Papam*

Bulla Parisiensis anno trigesimo primo Seculi decimi tertii missa, hæc verba inseruisse refert: De Physicis autem & Artistis Cancellarius promittet bona fide examinare Magistros & nonnisi dignos admittens repellet indignos. Quodque antehac nemo in Magistrum sententiarum sit commensatus cum Trithemio l. de Scriptor. ecclesiast. probat. qui etiam Conringius eodem loco asserit, purpureum galerum Doctoralem ante Innocentium IV. Papam non fuisse in usu, utpote, cum huic Papa ipsimet Cardinales galerum suum debeant teste Papirius Massonio l. 5. de Vit. Pontif. multa quoque alia de ortu dignitatis hujus, ac progressu elegantius differit hic adductus Conringius in citata Dissertat. IV. de Antiquit. Academ.

Progredior jam ad Realia, ubi occurrunt Privilegia prærogativa, exemptiones, libertates, concessionem, honores, præeminentiæ, favores ac indulta.

Hæc omnia si ordine enumerare vellem, si spatium huic parvulæ tractationi constitutum quoque sufficeret, exinde tamen prohiberetur, quoniam pro diversitate locorum privilegia quoque sunt quam maxime diversa, hinc exempla tantum quædam proferre lectoris curiositati satisfaciet. Hoc vero jam faciens, quæ Bulla Martini Episcopi Foundationis Academix Rostochiensis secundo ipsius Pontificatus anno data continet, referam. Inter alia enim tribuuntur ab ipso Magistris, Doctoribus & Scholaribus &c. Oppidum studii causa accedentibus, vel ab inde deinceps secedentibus ipsorumque Nunciis & Servitoribus per Domini terras Domina atque districtus sine datu, Passagii, Gabelle, theloni aut alterius exactionis solutione cujuslibet liber evolutus, securusque transitus & conductus, liberumque ipsis in oppido ipso septimana qualibet vice bina congruo pro pane & carnibus ac continuis temporibus pro vino, cerevisia & aliis Vitalibus emendis & vendendis forum, imo & libera rerum bonorumque secum aportandorum sive ibidem vendendorum potestas, ceteraque Privilegia, Libertates immunitates & exemptiones, quibuslibet aliorum generalium studiorum, quantum in Ducibus & eorum Subditis fuerit, ut & usus omnium immunitatum & Indulgentiarum, quibusvis Doctores, Magistri &c. Colonia & in Viennensi ac Lipsensi, Batavienfis, & Merseburgensis Diocesis Oppidis studii Causa commorantes, gaudent ac utuntur. Quæ omnia in Confirmatione Academix Rostochiensis

Rostochiensis de Anno 1612. a Ferdinando Imperatore facta, fufius reiterantur atque confirmantur per Verba: *Volumus & ordinamus per presentes, quod prænominata Universitas, nec non Doctores & Scholares ibidem aliquam dignitatem seu gradum assumentes, gaudeant ac potiantur, uti, frui, gaudere & potiri possint omnibus, quibuscunque gratiis, honoribus, dignitatibus, præminentis, prerogativis, privilegiis, concessionibus ac immunitatibus, favoribus ac indultis, & aliis quibuscunque, quibus Universitas Bononiensis, Senensis, Batavina, Perusina, Parisiensis, Liptzensis, & alia Studia privilegiata, ac Doctores & Scholastici sive promoti, aut aliqua dignitate seu gradu insigniti gaudent & potiuntur, quomodo libet consuetudine vel de Jure, non obstantibus aliquibus privilegiis, indultis, prerogativis, gratiis. Statutis, Ordinationibus. Legibus, Constitutionibus, Reformationibus, Exemptionibus aut aliis quibuscunque in contrarium facientibus, quibus omnibus & singulis ex certa nostra scientia, animo deliberato & proprio motu derogamus & derogatum volumus per presentes.* Quæ etiam a Bonifacio VIII. anno 9. sui Pontificatus edita est Constit. Ordine 2. incip. in suprema præ-
 eminentia &c. quam saluberrima & exquisitissima continet Doctoribus Romæ concessa privilegia. *Exemptionem nimirum a contributionibus in talliis aut Collectis Vestigialibus &c. item ab obsequiis communi ipsius Urbis præstandis, item a prædagiis ratione rerum suarum quas deferri vel reportari facerent &c. Ut & Confirmatio in Constitut. a Pio IV. d. 29. Sept. Anno 1565. edita Num 91. incip. Sacri Apostolatus Ministerio. comprehensa, omnes immunes reddit Doctores, sicut etiam Privilegium Philippi V. Reg. concessum Doctoribus &c. Universitatis Parisiensis, & Joannis Regis iisdem datum. Ut & Caroli V. VI. VII. & Ludovici XI. multorumque aliorum Imperatorum, Regum & Principum privilegia, Doctoribus concessa docent. De quibus omnibus vid. Petri Gregorii Tractat. de Republ. Libr. 18. Cap. 7. integrum.*

Quæret vero quis, ad quem, Jus conferendi Doctoratum pertineat, cuique competat, verum ad spatii rationem habendam, hac in re neminem legisse pœnitebit, sæpius citatum Petri Gregorii Tractatum, de Republ. Lib. 18. Cap. 9. §. 9. & 10 &c. ubi quam disertissime evincitur Examina promovendorum ad Magistratum Academicum, Academicarumque facultates, ipsam vero Doctoratus concedenda dignitatis Licentiam, ad Supremos Principes Academia
 enjusvis

cujusvis intellige Patronos, siue ad eos quibus illa Potestas ab ipsis Principibus concessa est, pertinere.

Et hisce pauculis aliquantulum me promissionibus meis in Titulo factis, satisfecisse puto, quamvis si pro materiæ dignitate scribere voluisssem, perquam multa hisce addere debuisssem.

Sed jam ad scopum propero, ubi *VESTRARUM Viri Praemobilissimi Splendidissimarum Familiarum* innumeris sanè beneficiorum ac humanitatum generibus accingor, ut *VOBIS*, Summos jam in utroque Jure, quos *Doctores* dicimus honores, merito amplectantibus, minime sane pro more, sed pro singulari officii, amorisque affectu, quam fidelissime gratuler, ut inquam *VOBIS* gratuler, non tam de Honore, neque de Dignitate, sed de tantis potius tamque spectatis, quæ præ *VOS* jam fertis meritis. Certe tacendo quoque, mea, quam ne Simulatio quidem occultaret. lætitia, *VOBIS* animum meum ex *VESTRIS* honoribus lætum, satis aperte declararet. Hinc omnia, quæ mea in *VOS*, *VESTROS*que pietas sùadet, Sincera Vota eo maxime tendunt, ut, quemadmodum *SPLENDISSIMARUM FAMILIARUM* gloria in *VOBIS* quam maxime resplendescit, Summi annuente Numinis Clementia, ipsa non tantum in *VOBIS* semper quam luculentissime conservetur, sed & indies magis magisque crescat & augeatur. Donec tandem ad summa æternæ gloriæ vestigia elati, nomina *VESTRA* in hoc corruptibili ævo multis honoribus condecorata, cœlestis gradibus inscripta inveniatis,

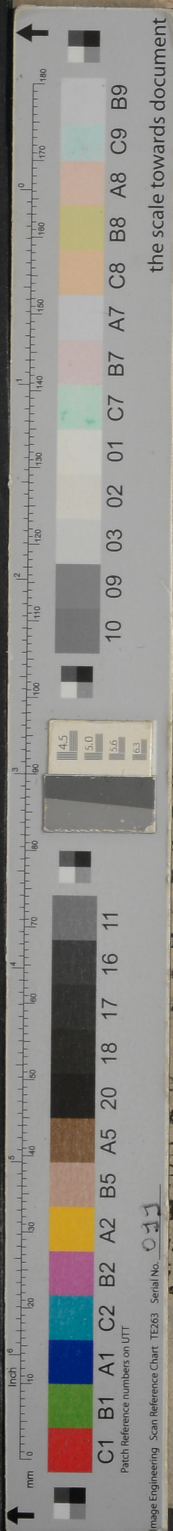

the scale towards document

Anno 1653. a Ferdinando Imperatore facta, fu-
atque confirmantur per Verba: *Volumus & ordi-*
tes. quod prænominata Universitas, nec non Doctores &
aliquam dignitatem seu gradum assumentes, gaudeant
frui, gaudere & potiri possint omnibus, quibuscunque
dignitatibus, præminentiis, prærogativis, privilegiis,
immunitatibus, favoribus ac indultis, & aliis quibus-
Universitas Bononiensis, Senensis, Batavina, Perusina,
nsis, & alia Studia privilegiata, ac Doctores & Schola-
aut aliqua dignitate seu gradu insigniti gaudent & po-
libet consuetudine vel de Jure, non obstantibus aliqui-
dultis, prærogativis, gratiis. Statutis, Ordinationibus.
ionibus, Reformationibus, Exemptionibus aut aliis qui-
tarium facientibus, quibus omnibus & singulis ex certa
nimo deliberato & proprio motu derogamus & deroga-
presentes. Quæ etiam a Bonifacio VIII. anno 9.
edita est Constit. Ordine 2 incip. in suprema præ-
quam saluberrima & exquisitissima continet Do-
concessa privilegia. Exemptionem nimirum a con-
allis aut Collectis Vectigalibus &c. item ab obsequiis
his præstandis, item a prædagiis ratione rerum suarum
portari facerent &c. Ut & Confirmatio in Constitut.
pt. Anno 1565. edita Num. 91. incip. Sacri Apostola-
prehensa, omnes immunes reddit Doctores, sicut etiam
ni V. Reg. concessum Doctoribus &c. Universitatis Pa-
is Regis iisdem datum. Ut & Caroli V. VI. VII.
multorumque aliorum Imperatorum, Regum &
egia, Doctoribus concessa docent. De quibus
tri Gregorii Tractat. de Republ. Libr. 18. Cap. 7, in-

pro quis, ad quem, Jus conferendi Doctoratum
e competat, verum ad spatii rationem habentem
neminem legisse pœnitebit, sæpius citatum Pe-
tatum, de Republ. Lib. 18. Cap. 9. §. 9. & 10 &c.
sime evincitur Examina promovendorum ad Magi-
strum, Academiarumque facultates, ipsam vero Docto-
rignitatis Licentiam, ad Supremos Principes Academia
enjusvis